

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1To/9/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5619011410
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Polka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5619011410.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Polku a sudcov JUDr. Vladimíra Kuráka a JUDr. Moniky Liptákovej, na verejnom zasadnutí konanom 11. februára 2020 prejednal odvolanie podané prokurátorom proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č.k. 0T/52/2019-87 z 19.10.2019 a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. 0T/52/2019 z 19.10.2019 vo výroku o treste.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. por., pri nezmenenom výroku o vine rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš, sp.zn. 0T/52/2019 z 19.10.2019,

obžalovaného K. T., nar. XX.X.XXXX v Q. K., trvale bytom
C. XXX, okres Q. K.,

o d s u d z u j e :

Podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. j), l) Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) mesiace.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. výkon trestu odňatia slobody podmiennečne odkladá.

Podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. určuje skúšobnú dobu vo výmere 1 (jeden) rok a 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. ukladá obžalovanému trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá vo výmere 2 (dva) roky a 2 (dva) mesiace.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a), ods. 4 Tr. zák. obžalovanému ukladá trest prepadnutia veci - nákladného vozidla VOLKSWAGEN TOUAREG VAN 7L, EČ: BB549GO, VIN: WVGZZZ7LZ5D074161, typ motora: AYH 018122, farba: čierna metalíza.

Podľa § 60 ods. 5 Tr. zák. vlastníkom prepadnutej veci - nákladného vozidla VOLKSWAGEN TOUAREG VAN 7L, EČ: BB549GO, VIN: WVGZZZ7LZ5D074161, typ motora: AYH 018122, farba: čierna metalíza, sa stáva štát.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č.k. 0T/52/2019-87 z 19.10.2019 bol obžalovaný K. T. uznaný za vinného, že:

dňa 17.10.2019 približne o 21.30 hodine po predchádzajúcom požití alkoholických nápojov viedol osobné motorové vozidlo zn. Volkswagen Touareg Van 7/L s evidenčným číslom BB 549GO po ceste III/2358 v obci Dovalovo v smere na Liptovskú Kokavu, okres Liptovský Mikuláš, pričom s vozidlom neprispôobil rýchlosť jazdy svojim schopnostiam a vlastnostiam vozidla, v dôsledku čoho pri rodinnom dome č. XXX dostal šmyk, s vozidlom zišiel mimo komunikáciu a v pretáčavom šmyku sa dostal na miestnu komunikáciu vpravo, kde sa s vozidlom prevrátil na ľavý bok; krátko po dopravnej nehode bol hliadkou Obvodného oddelenia PZ Liptovský Hrádok podrobený dychovej skúške prístrojom Dräger Alcotest 7510, výr. čísla ARMF 0593, ktorým mu bolo v čase 22.01 hodine toho dňa nameraná hodnota 0,98 mg/l alkoholu v dychu, čo po prepočte predstavuje 2,04 promile alkoholu v krvi,

čím spáchal prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák. Za to bol odsúdený podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 3, § 36 písm. j), l) Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 3 mesiace. Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. súd výkon trestu odňatia slobody podmienene odložil a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. určil skúšobnú dobu na 1 rok a 6 mesiacov. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. uložil obžalovanému trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá vo výmere 2 roky a 2 mesiace.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 19.10.2019 (č.l. 80-86 spisu) vyplýva, že po vyhlásení rozsudku, jeho odôvodnení a po poučení o opravnom prostriedku obžalovaný uviedol, že sa vzdáva práva podať odvolanie aj za oprávnené osoby a prokurátor uviedol, že podáva odvolanie proti výroku o treste z dôvodu, že súd nerozhodol o treste prepadnutia veci. V prípade ostatných výrokov sa vzdal práva podať odvolanie.

Dňa 17.12.2019 okresnému súdu bolo doručené odôvodnenie odvolania prokurátora, ktorý uviedol nasledovné odvolacie argumenty:

„Dôvodom podania odvolania bola okolnosť, že súd neuložil obžalovanému K. T. aj trest prepadnutia veci - osobného motorového vozidla zn. Volkswagen Touareg Van 7/L ev.č. BB 549GO.

Nestotožňujem sa s názorom súdu v tom, že uloženie trestu prepadnutia veci K. T. by bolo neprimerane prísne a v rozpore s účelom trestu v zmysle § 34 ods. 1 Trestného zákona vzhľadom k doterajšej bezúhonnosti obžalovaného, ako aj z dôvodu, že podľa názoru súdu neboli splnené materiálne podmienky na uloženie trestu prepadnutia veci.

Na rozdiel od právneho stanoviska súdu k otázke splnenia podmienok na uloženie trestu prepadnutia veci zastávam názor, že podmienky na uloženie tohto trestu sú splnené.

Je nesporným faktom, že obžalovaný predmetné motorové vozidlo použil na spáchanie trestného činu a takisto bolo jednoznačne dokazovaním preukázané, že vozidlo patrilo výlučne obžalovanému. Uloženie trestu prepadnutia veci aj napriek splneniu formálnych podmienok na jeho uloženie je limitované ustanovením ods. 6 písm. b/ § 60 Trestného zákona, podľa ktorého je možné taký trest uložiť jedine za podmienky, že hodnota veci (ktorá je predmetom prepadnutia) nie je v zjavnom nepomere k miere závažnosti prečinu. Uvedené ustanovenie určuje povinnosť skúmať hodnotu veci, ktorá je predmetom prepadnutia a závažnosť prečinu, za ktorý je páchatel' stíhaný. V našom prípade hodnota veci - osobného motorového vozidla bola odborným vyjadrením určená na sumu 6 500,- €. Pri skúmaní závažnosti prečinu je nutné vychádzať z ustanovenia § 10 ods. 2 Trestného zákona, prostredníctvom ktorého sa v trestnom konaní uplatňuje tzv. materiálny korektív a ktorý determinujú okolnosti, za ktorých bol prečin spáchaný, spôsob jeho spáchania, následky ako aj miera zavinenia a pohnútky páchatel' a. Ako vyplýva z výsledkov dokazovania, obžalovaný viedol v inkriminovaný deň osobné motorové vozidlo v stave vylučujúcom spôsobilosť na vedenie motorového vozidla, keď dychovou skúškou mu bol zistený taký obsah alkoholu vdychu, ktorý po prepočte predstavuje 2,04 promile alkoholu. Obžalovaný teda viedol vozidlo v stave ťažkej opitosti. V tomto stave viedol vozidlo takým spôsobom, že v obci nezvládol jeho riadenie, zišiel mimo komunikáciu a v pretáčavom šmyku sa dostal na miestnu komunikáciu vpravo, kde sa prevrátil na ľavý bok. Sám obžalovaný pri výsluchu potvrdil, že príčinou nehody bola neprimeraná rýchlosť, ktorou viedol vozidlo. K nehode došlo v zastavanej časti obce Dovalovo vo večerných hodinách a je len veľkým šťastím, že obžalovaný pri tejto nehode inému účastníkovi cestnej premávky nespôsobil ujmu na zdraví resp. smrť. Obžalovaný je živnostníkom, ktorý pôsobí v oblasti poskytovania stavebných prác. Jeho príjem podľa vlastného udania predstavuje 700,- €, je slobodný, nemá žiadnu vyživovaciu povinnosť.

Vzhľadom k vyššie popísaným skutkovým okolnostiam prípadu, najmä vzhľadom k spôsobu spáchania prečinu ako aj okolností, za ktorých bol prečin spáchaný, je možné konštatovať, že v danom prípade je závažnosť prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky vyššia ako len v prípade vedenia motorového

vozidla v stave vylučujúcom spôsobilosť napr. v stave ľahkého stupňa opitosti a bez spôsobenia nehody. V prejednávanej príhode je závažnosť prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky determinovaná práve nehodou, ktorú obžalovaný v stave ťažkej opitosti spôsobil.

Z ustanovenia § 34 ods. 1 Trestného zákona okrem iného vyplýva zásada generálnej prevencie, teda trestom pozitívne ovplyvniť ostatných členov spoločnosti tak, aby jednoznačne vnímali, že za porušovanie spoločenských pravidiel môžu byť odsúdení. V súvislosti s postihom páchatel'ov za trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky spáchaný vedením motorového vozidla však ich doterajšie sankcionovanie neprinieslo požadovaný efekt, ktorý by sa premietol do zníženia počtu takýchto prípadov. Len v okrese Liptovský Mikuláš za rok 2019 (do 12.12.2019) bolo resp. je stíhaných za trestný čin podľa § 289 Trestného zákona celkom 64 osôb, v roku 2018 týchto osôb bolo 83, v roku 2017 ich bolo 66 a v roku 2016 - 65. Z uvedeného je zrejmé, že početnosť skutkov uvedeného trestného činu sa v našom okrese výrazne nemení a teda doterajšie súdom ukladané sankcie - spravidla peňažný trest a zákaz činnosti nemali v rámci generálnej prevencie taký vplyv na ostatných členov spoločnosti, aký sa uložením trestu očakáva.

Z vyššie uvedeného je preto podľa môjho názoru potrebné sprísniť sankcionovanie tohto druhu trestnej činnosti tak, aby trest bol pre páchatel'a citelný, aby si páchatel' uloženým trestom uvedomil závažnosť svojho konania ale najmä aby ostatní členovia spoločnosti takisto vnímali prísnosť ukladania trestov za uvedenú trestnú činnosť a boli si vedomí toho, že pokiaľ po požití návykovej látky budú viesť motorové vozidlo, môžu o toto vozidlo prísť.

Je síce pravdou, že v našom prípade je páchatel'om osoba, ktorá pred spáchaním prejednávaneho skutku nebola odsúdená, v odpise registra trestov nemá záznam, avšak táto skutočnosť podľa môjho názoru nemôže byť plošným dôvodom k záveru, že takýmto páchatel'om sa trest prepadnutia veci nebude ukladať. Je samozrejme na súde, aký trest páchatel'ovi uloží, avšak v záujme dodržania kritérií pre ukladanie trestov nie je vylúčené, aby v takýchto prípadoch súd napr. s trestom zákazu činnosti (ako trestom v zásade obligatónym) uložil len trest prepadnutia veci - motorového vozidla. Som toho názoru (a doterajšia diskusia o možnosti uloženia trestu prepadnutia veci - motorového vozidla v masových komunikačných prostriedkoch mi dáva za pravdu), že práve uloženie trestu prepadnutia veci - motorového vozidla aj doteraz bezúhonnému páchatel'ovi môže mať pozitívny a "varovný" vplyv na ostatných vodičov, ktorí sa rozhodnú pred jazdou motorovým vozidlom požiť alkoholický nápoj.

Vzhľadom k vyššie uvedenému zastávam názor, že sú v prejednávanej príhode pre uloženie trestu prepadnutia veci splnené tak formálne ako aj materiálne podmienky a preto navrhujem, aby Krajský súd Žilina podľa § 322 ods. 2 Trestného poriadku vrátil vec na doplnenie výroku o uložení trestu prepadnutia veci - motorového vozidla prvostupňovému súdu.“

Obžalovaný K. T. sa k odvolaniu prokurátora a jeho dôvodom nevyjadril.

Na verejnom zasadnutí v konaní pred odvolacím súdom prokurátorka navrhla, aby krajský súd zrušil odvolaním napadnutý výrok o treste a sám rozhodol tak, že uloží obžalovanému pôvodne uložené tresty odňatia slobody a zákazu činnosti, ale i trest prepadnutia veci, a to nákladného motorového vozidla VOLKSWAGEN TOUAREG VAN 7L, EČ: BB549GO, VIN: WVGZZZ7L2Z5D074161, čiernej metalízy, typ motora: AYH 018122. Obžalovaný navrhol, aby sa súd priklonil k názoru okresného súdu a ponechal mu uložený trest, ktorý je preňho dostatočne výchovný. Auto by chcel v prípade vrátenia predať a takto kompenzovať svoje finančné straty.

Krajský súd, ako súd odvolací, predtým, ako začal plniť svoju preskúmvaciu povinnosť podľa § 317 Tr. por., zistil, že odvolanie prokurátora bolo podané včas, v lehote stanovenej § 309 Tr. por., odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v súlade s § 307 ods. 1 písm. a) Tr. por. v neprospech obžalovaného, obsah odvolania spĺňa náležitosti § 311 ods. 1, ods. 2 Tr. por. a nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 Tr. por., a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 Tr. por.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa si vytvoril dostatočný skutkový základ k rozhodnutiu o druhu a výmere trestu, ktorý sám vo svojom výroku o treste uložil obžalovanému K. T.. Odvolateľ v podstate ani nenapáda správnosť výrokov o treste odňatia slobody a treste zákazu činnosti vodiča,

ktoré boli obžalovanému rozsudkom súdu prvého stupňa uložené, ale namieta neprimeranosť trestu, pretože okresný súd neuložil obžalovanému aj prokurátorom na hlavnom pojednávaní navrhnutý trest prepadnutia veci.

Treba uviesť, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu) a je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t.j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, a to prvkom donútenia (represia) a prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste.

Všeobecne treba uviesť, že Trestný zákon vychádza zo zásady, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a ich páchatel'mi. Zmysel existencie a prípadnej aplikácie noriem trestného práva je predovšetkým v tom, aby sa trestné činy buď vôbec nepáchali, alebo páchali v čo najmenšej miere. Ochrana spoločnosti pred páchatel'mi trestných činov, vrátane ochrany práv a slobôd jednotlivých občanov, robí tak z trestu prostriedok sebaobrany spoločnosti pred trestnými činmi. Trest má však okrem toho pôsobiť výchovne, a to nielen na páchatel'a, ale aj na ostatných členov spoločnosti. Prítom generálna prevencia sa má uskutočňovať prostredníctvom individuálnej prevencie. Ak sa teda páchatel'ovi zabráni v ďalšej trestnej činnosti, dáva sa tým najavo aj ostatným členom spoločnosti, ktoré správanie je nežiaduce, proti čomu je namierený Trestný zákon a takýmto spôsobom možno ovplyvňovať pozitívnu hodnotovú orientáciu občanov spoločnosti. Trest súčasne vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Z hľadiska týchto úvah odvolacieho súdu možno potom dospieť k záveru, že účel trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. tvorí jednotu, lebo sa musí vzájomne dopĺňať. Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje chráneným záujmom spoločnosti, štátu a občanom pred útokmi páchatel'ov trestných činov.

Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcija medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti.

V súvislosti s namietanou neprimeranosťou uloženého trestu odvolateľom treba dodať, že záver o primeranosti trestu je daný vtedy, ak sa opiera o rozumnú väzbu medzi legitímnym cieľom a zvoleným prostriedkom jeho realizácie. Možno konštatovať, že páchatel'a môže so spravodlivosťou, a teda aj so spoločnosťou zmieriť len spravodlivý trest. Trest sa musí rovnať spôsobenému bezpráviu, z toho vyplýva, že v prípade, ak bude trest, resp. odplata obsiahnutá v treste prísnejšia ako bezprávie spôsobené trestným činom, nedôjde len k negácii tohto bezprávia, ale zároveň uloženým trestom vznikne nové bezprávie - bezprávie voči neprimerane potrestanému páchatel'ovi trestného činu. Trest, ktorým štát a spoločnosť reaguje na spáchaný trestný čin ako na nespravodlivé konanie, by mal nespravodlivosť spôsobenú trestným činom napraviť, a nie ešte viac rozmnožiť. Neprimeraný trest nemožno považovať za spravodlivý. Spravodlivý je vždy len primeraný trest. Požiadavka primeranosti trestu a jeho individualizácie núti súd prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu, na jeho zvláštnosti, a teda bráni mechanickému postupovaniu súdu pri rozhodovaní o treste.

Krajský súd sa nestotožnil s tvrdením okresného súdu, podľa ktorého uloženie trestu prepadnutia veci v okolnostiach daného prípadu by bolo aj v rozpore s jeho účelom, ktorým je odňať páchatel'ovi vec, ktorá môže slúžiť k ďalšiemu páchaniu trestného činu, prípadne sťažiť páchatel'ovi podmienky k ďalšej trestnej činnosti. Naopak, krajský súd sa plne stotožnil s odvolacími argumentmi prokurátora a rovnako zastáva názor, že pre dosiahnutie individuálnej i generálnej prevencie smerujúcej k zvýšeniu rešpektu každého vodiča k pravidlám cestnej premávky, k bezpečnosti cestnej premávky a k dosiahnutiu rešpektu k právu každého účastníka cestnej premávky, aby nebol ohrozovaný vodičom motorového vozidla, ktorý je v stave vylučujúcou spôsobilosťou, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky, je nevyhnutné nastaviť judikatúru konajúcich súdov tak, aby sa ukladali tresty prepadnutia veci, prípadne ochranné

opatrenia vo forme zhabania veci tých motorových vozidiel, ktorými vodiči páchajú trestnú činnosť právne kvalifikovanú ako prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 Trestného zákona.

Krajský súd uzatvára, že okresným súdom uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 mesiace s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 1 rok a 6 mesiacov a trest zákazu činnosti vodiča v trvaní 2 roky a 2 mesiace, nie je primeraný stavu veci a zákonu, a preto procesným postupom podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. zrušil odvolaním prokurátora napadnutý výrok o treste rozsudku súdu prvého stupňa a na podklade § 322 ods. 3 Tr. por., pri nezmenenom výroku o vine rozsudku súdu prvého stupňa, sám rozhodol tak, že uložil obžalovanému K. T. podľa § 289 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. j), l) Tr. zák. trest odňatia slobody vo výmere 3 mesiace, výkon ktorého podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. podmienene odložil a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. určil skúšobnú dobu vo výmere 1 rok a 6 mesiacov. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. uložil obžalovanému trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá vo výmere 2 roky a 2 mesiace. Podľa § 60 ods. 1 písm. a), ods. 4 Tr. zák. obžalovanému uložil aj trest prepadnutia veci - nákladného vozidla VOLKSWAGEN TOUAREG VAN 7L, EČ: BB549GO, VIN: WVGZZZ7LZ5D074161, typ motora: AYH 018122, farba: čierna metalíza. Podľa § 60 ods. 5 Tr. zák. vlastníkom prepadnutej veci sa stáva štát.

Úplne na záver krajský súd dodáva, že vec, na ktorú sa vzťahuje trest prepadnutia veci, bola zaistená, o čom svedčí zápisnica o obhliadke miesta cestnej dopravnej nehody (č.l. 22-23 vyšetrovacieho spisu) a je nespochybniteľne identifikovaná podľa evidenčnej karty vozidla (č.l. 48 vyšetrovacieho spisu).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.